

„A [redacted] fideszes polgármester vezette önkormányzat végül 2017 végén **állapodott meg az [redacted]-vel.** A bank elérte, hogy teljes mértékben sikertelen ingatlanvásárlásáért végül némi kárpótolást kapjon a várostól. A megoldás az lett, hogy hoszútávú bérleti szerződést kötöttek a területre.

A [redacted] információi szerint **az önkormányzat évi 650 ezer forint plusz áfa bérleti díjat fizet az [redacted]-nek. Emellett kifizettek a 2013-2017 közötti időszakra visszamenőlegesen további 3,6 millió forintot is,** így most lényegében a város fizet azért a területért, amit 25 éve eladott az akkori polgármester.”

2./ Alperes a fent írt cikkhez kapcsolódóan, a cikkel érintett témában [redacted] dalán 2019. március 16., 17. és 23. napján bejegyzést tett közzé.

A 2019. március 16-i bejegyzésében az alábbiakat írta:

„[redacted] **fedezi** a város korábbi Fideszes polgármesterének **korrupt telekügyletét.** [redacted] **és [redacted] eddig 15 millió forinttal károsította meg [redacted] várost,** és még mindig az [redacted]-é a telek. Sunyi módon, hallgatnak a talpunk alatt lévő [redacted] **és [redacted] telekügyről!** Az [redacted] előtti építési telket 1995. december 20-án adta el [redacted] majd még aznap a 10 millióval drágábban tovább adták el az [redacted]-nek. Majd 2013 kérte az [redacted] hogy vásárolja vissza város, de [redacted] **enkit meg nem kérdezve,** inkább visszabérli a telket, **eddig már 5 millió forintba került a bérlet, és évente 825 ezret fizetünk az [redacted]-nek!**”

A 2019. március 17-i bejegyzése az alábbiakat tartalmazza:

„A [redacted] öbbség március 14-én este történelmi megemlékezést tartott a városháza falán elhelyezett Kossuth emléktáblánál. Előtte kiálltunk a márciusi ifjak egyik legfontosabb követelése a sajtószabadság mellett! Az [redacted] előtti építési telket 1995. december 20-án adta el [redacted] majd még aznap a 10 millióval drágábban tovább adták el az [redacted]-nek. Majd 2013 kérte az [redacted] hogy vásárolja vissza város, de [redacted] **enkit meg nem kérdezve,** inkább visszabérli a telket, **hátha így nem tűnik fel senkinek az ügy. Eddig már 5 millió forintba került a bérlet, és évente 825 ezret fizetünk az [redacted]-nek!** A fidesz, a [redacted] ügyet most több internetes portál is megírta...mert a [redacted] nak is joguk van tudni, hogy mi történik [redacted] n...”

Bejegyzésében egy videó felvételt is közzétett egy nyilvánosan tartott beszédéről, ahol ugyancsak beszélt az általa „[redacted] telekügy”-nek nevezetett témáról.

A közzétett videó felvételen Alperes – egyebek mellett – az alábbiakat mondta el:

„[redacted] r visszamenőlegesen 5 millió forintot már kifizetett bérleti díjra...”

„... ez azt jelenti, hogy [redacted] **15 millió forinttal károsította meg a várost...**”

„[redacted] **telekügye...**”

„[redacted] **sunyi módon falaz [redacted]**”

„Drága jó **polgármesterünk sunyi, falazó módon, hiszen falazott [redacted] mindenkit megkerülve** elkezdett levelezgetni az [redacted] vel...”

„ezek a **korrupt bűnözők egymást védik,** nekünk kell eltakarítani őket...”

A 2019. március 23-i bejegyzésében pedig az alábbiakat írta:

„[redacted] **amin már 15 milliót bukott a város,** amit titokban bérelnék az [redacted] ő! 1995. december 20-án adta el [redacted] majd még aznap a 10 millióval drágábban tovább adták el az [redacted]-ek. Majd 2013 kérte az [redacted] hogy vásárolja vissza város, de [redacted] **enkit meg nem kérdezve,** inkább visszabérli a telket, hátha így nem tűnik fel senkinek az ügy. Eddig már 5 millió forintba került a bérlet, és évente 825

ezret fizet a város az [REDAKT] nek! [REDAKT] is joguk van tudni, hogy mi történik [REDAKT]

3./ Az Alperes bejegyzéseinek alapjául szolgáló, a [REDAKT] ernetes hírportálon 2019. március 16. napján, „A Fidesz eladta [REDAKT] közepét, most meg a város fizeti érte a bérleti díjat” címmel megjelent cikkben és az Alperes bejegyzéseiben foglaltak jelentős mértékben eltérnek egymástól.

A cikk ugyanis semmilyen formában nem fogalmaz meg – még utalás szintjén sem – 15 millió forint összegű károkozást, ezzel szemben az Alperes a károkozást és annak összezszerűségét is tényként állítja bejegyzéseiben.

A cikk egyértelműen leírja, hogy az önkormányzat 2017 végén állapodott meg az [REDAKT] vel, az önkormányzat évi 650 ezer forint plusz áfa bérleti díjat fizet az [REDAKT] -nek. Emellett kifizettek a 2013-2017 közötti időszakra visszamenőlegesen további 3,6 millió forintot is.

Ezzel szemben az Alperes valamennyi bejegyzésében azt írja, hogy „Eddig már 5 millió forintba került a bérlet, és évente 825 ezret fizetünk az [REDAKT] -nek!”. Alperes közlése azt a valóságnak meg nem felelő látszatot kelti, hogy a visszamenőlegesen, a 2013-2017 közötti időszakra kifizetett összeg 5 millió forint és ezen felül fizet még az Önkormányzat az ezt követő időszakban évente 825.000,- Ft összegű bérleti díjat. Az Alperes tehát megtévesztő módon azt közli, hogy eddig már 5.000.000,- Ft-ot fizetett ki az Önkormányzat a bérleti ügy kapcsán, amelyen felül még évente 825.000,- Ft összegű bérleti díjat is megfizet, illetve megfizetett. Az Alperes bejegyzésében megfogalmazott közlés tehát nem felel meg a valóságnak.

A cikk semmilyen módon nem fogalmaz meg – még utalás szintjén sem – arra vonatkozó közlést, hogy Felperes fedezi („falaz”) a város korábbi Fideszes polgármesterének korrupt telekügyletét, vagyis maga is korrupciós, illetve hivatali bűncselekmény elkövetésében vesz részt, illetve ilyen bűncselekményt követ el, korrupt bűnöző.

Ezzel szemben **az Alperes közléseiben konkrét ügyben konkrét bűncselekmény elkövetésével vádolja meg Felperest** annak állításával, hogy

- [REDAKT] felezi a város korábbi Fideszes polgármesterének korrupt telekügyletét”,
- [REDAKT] yi módon falaz [REDAKT] ”
- „Drága jó polgármesterünk sunyi, falazó módon, hiszen falazott [REDAKT] , mindenkit megkerülve elkezdett levelezgetni a [REDAKT] ”
- „ezek a korrupt bűnözők egymást veszt”.

Alperes közléseiben **konkrétan nevesített személyt („[REDAKT]) konkrét ügyben („telek-ügy”), konkrét bűncselekmény [hűtlen kezelés (károkozás), korrupciós, illetve hivatali bűncselekmény] elkövetésével vádol meg**, erre vonatkozó tényállítást tesz nagy nyilvánosság előtt.

4./ Felperes [REDAKT] Megyei Jogú Város Polgármestere (jelenleg 2006. óta, valamint ezt megelőzően 1998 - 2002. közötti időtartamban).

Alperes 1998 és 2019 között [REDAKT] Megyei Jogú Város önkormányzati képviselője, 2014 és 2019 között az Ellenőrző Bizottság elnöke.

[REDAKT] Megyei Jogú Város polgármestere 1991 és 1998 között [REDAKT] volt.

5./ [REDAKT] Megyei Jogú Város képviseletében a volt polgármester [REDAKT] 1995. december 20-án a [REDAKT] Kft. részére eladta a [REDAKT] alapterületű ingatlant 18.694.000,- Ft vételárért, a vevő

pedig ugyanezen a napon az ingatlant 28.000.000,- Ft vételáron (tovább)értékesítette a [REDACTED]
[REDACTED] Rt. részére.

6./ 2013. augusztus 12-én az [REDACTED] TIOP-1.2.1/08/2-2009-0007. jelű [REDACTED]
[REDACTED] önkormányzati projekt) megvalósítása érdekében
az – ekkor már a Felperes által képviselt - Önkormányzat megkereste a [REDACTED]
ingatlan tulajdonosát, az [REDACTED] a szükségessé vált tulajdonosi hozzájárulás
beszerzése iránt.

Az [REDACTED] tudomásul vette az önkormányzati projekt megvalósítását, kiadta a projekt
megvalósításához szükséges tulajdonosi hozzájárulást, egyidejűleg kezdeményezte az
ingatlannal kapcsolatban tárgyalások megkezdését.

A tárgyalások 2014. szeptember folyamán írásban és személyes egyeztetéssel elindultak.

A tárgyalások alapján a 719 m²-es területhasználatra vonatkozó bérleti szerződés 2017.
október 26-án került aláírásra az Önkormányzat részéről.

A bérleti díj mértékének és a terület értékének meghatározására az Önkormányzat
ingatlanforgalmi értékbecslőt kért fel, és a bérleti díj mértéke a szakértői véleményben
meghatározott összegben került meghatározásra a szerződésben.

A szerződés [REDACTED] Megyei Jogú Város Önkormányzatának Vagyonrendelete alapján (7 millió
Ft alatti forgalmi érték) a polgármester saját hatáskörében került aláírásra.

A területhasználati időszak a Felek közös megegyezésével a projekthez igazodóan 2013.
augusztus 13-tól került kiszámításra. Ennek megfelelően kifizetésre került

- 2013. augusztus 13-tól – 2017. december 31-ig: bruttó 3.618.630.- Ft
- 2018. január 1-től éves bérleti díj mértéke: bruttó 825.500.- Ft/év (nettó 650.000.- Ft + ÁFA).

7./ Felperes keresetet terjesztett elő, amelyben annak megállapítását kérte, hogy az Alperes a
[REDACTED] oldalán 2019. március 16., 17. és 23-án, a [REDACTED] nternetes hírportálon 2019. március
16.-án, „A Fidesz eladta [REDACTED] zepét, most meg a város fizeti érte a bérleti díjat” címmel
megjelent cikkhez kapcsolódóan írt bejegyzéseiben elsődlegesen a jóhírnévhez, másodlagosan
a becsülethez fűződő személyiségi jogát megsértette. Kérte Alperes kötelezését a jogsértés
abbahagyására, a további jogsértéstől történő eltiltásra és arra, hogy saját költségén megfelelő
elégítést adjon, ennek keretében a keresetének jogerősen helyt adó ítélet rendelkező részét a
facebook oldalán tegye közzé. Felperes kérte továbbá az Alperes marasztalását 500.000,- Ft és
ennek 2019. március 16. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamataiban sérelemdíj
címén.

Felperes keresetlevelében előadta, hogy valótlan tényállítás az az alperesi közlés, hogy

- [REDACTED] gyűtt 15.000.000,- Ft összegű kárt okozott [REDACTED] árosának,
- senkit meg nem kérdezve, tehát minden szükséges felhatalmazás nélkül, önhatalmúlag járt el
a bérleti ügylet megkötése során,
- fedezte "a város korábbi Fidesz-es polgármesterének korrupt telekügyletét", sunyi módon
falazot [REDACTED]
- korrupt bűnöző.

Előadta továbbá, hogy a való tények hamis színben történő feltüntetésével állította az Alperes,
hogy "Eddig már 5 000 000 Ft-ba került a bérlet és évente 825 000 Ft-ot fizetünk az [REDACTED] nek".
Az alperes konkrét bűncselekmény elkövetésével, hűtlen kezeléssel vádolta és azzal, hogy
fedezte a korábbi Fidesz-es polgármester korrupt telekügyletét, maga is korrupt, azaz hivatali
bűncselekmény elkövetésében vesz részt.

Az Alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, vitatta, hogy közlésével a Felperes bármely személyiségi jogát megsértette. Bejegyzései kellő ténybeli alappal bírnak. A felperes közszereplő, ezért tevékenysége bírálatát tűrnie kell, különös tekintettel arra, hogy a közügyek vitatása körében került sor a közlésekre. Az általa előadottak, amennyiben tényállítások, valósak; a véleménynyilvánítás pedig kifejezőmódjában nem sértő, bántó, megalázó, ezért a felperes jogvédelemre igényt nem tarthat. Alaptalan a sérelemdíj iránti igény is, mert az nem automatikus következménye a jogsértés megállapításának.

8./ Az elsőfokú bíróság ítélete:

A Kecskeméti Törvényszék **7.P.20.172/2020/19. számú ítéletével a Felperes keresetét elutasította**, továbbá kötelezte a Felperest 36.000,- Ft feljegyzett eljárási illeték, valamint az Alperes részére 395.000,- Ft perköltség megfizetésére.

Megállapította, hogy a felperes közéleti szereplő, és a jóhírnév sérelme körében elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az alperesi tényállítások valósak-e.

Az elsőfokú bíróság, ítéletének [19] és [20] pontja alapján, a sérelmezett alperesi közlést, mely szerint Felperes [REDACTED] együtt 15 millió forint összegű kárt okozott [REDACTED] városnak, tényállításként értékelte.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett (ítélet [20] pont), hogy **a tényállítás** vonatkozásában annak **valótlanságát** a bizonyítási eljárás során **nem lehetett megállapítani**. A bíróság álláspontja szerint ugyanis „a kár összege a becsatolt iratok alapján az ingatlan vételár különbözete a bérleti szerződésből eredő kiadások ezen összeghatárhoz közel állnak kerekítéssel.”.

Az elsőfokú bíróság, ítéletének [20] pontja alapján, a sérelmezett alperesi közléseket, mely szerint Felperes fedezte a korábbi Fideszes polgármester korrupt telekügyletét sunyi módon és falazott neki, szintén tényállításként értékelte.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett (ítélet [20] pont), hogy **a tényállítás** vonatkozásában annak **valótlanságát** a bizonyítási eljárás során **nem lehetett megállapítani**. A bíróság álláspontja szerint ugyanis „felperes nem bizonyította, hogy bármikor is elhatárolta magát az ingatlan jogi sorsában bekövetkezett döntésektől, azaz nincs felperesi bizonyíték arra, hogy bármikor kinyilatkoztatta volna azt az álláspontját, mellyel elhatárolódik az ingatlan elidegenítésének tényétől.”.

Az elsőfokú bíróság az „ezek a **korrupt bűnözők** egymást védik” sérelmezett alperesi közlést egyáltalán nem vizsgálta, arról az elsőfokú ítélet megállapítást, rendelkezést, indokolást egyáltalán nem tartalmaz.

A Felperes mint közszereplő tekintetében kiemelte, a Ptk. 2:44. §-a alapján a közügyek szabad vitatását biztosító alapjog gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét a szükséges és arányos mértékben az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja, ennek tükrében a perbeli közügyeket érintő közlések nem alkalmasak a Felperes jóhírneve megsértésére. A becsület megsértése körében a közszereplőknek a nyilvánosság előtti értékeléseket, bírálatokat a közügyek vitatása körében őket érintő, vagy minősítő, személyüket támadó véleménynyilvánításokat nagyobb türelemmel kell viselniük, a perbeli közlésben foglaltak kifejezőmódjukban nem alkalmasak a Felperes becsületének megsértésére.

Az elsőfokú ítélet ellen a Felperes nyújtott be fellebbezést. Fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés hozatalát kérte.

Az Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

9./ **A másodfokú bíróság ítélete:**

A másodfokú bíróság **Pf.II.20.044/2021/7. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az Alperes** azzal, hogy saját [REDAKT] oldalán 2019. március 16., 17. és 23. napján, a [REDAKT] internetes hírportálon 2019. március 16. napján „A Fidesz eladta [REDAKT] bét, most meg a város fizeti érte a bérleti díjat” címmel megjelent cikkhez kapcsolódóan írt bejegyzéseiben **annak valótlan állításával, hogy a Felperes**

[REDAKT] **15.000.000 forint összegű kárt okozott [REDAKT] városának;**
- **senkit meg nem kérdezve, tehát minden szükséges felhatalmazás nélkül önhatalmúlag járt el a bérleti ügylet megkötése során;**
- **fedezi a város korábbi fideszes polgármesterének korrupt telekügyletét, sunyi módon fa [REDAKT]**
- **korrupt bűnöző,**

megsértette a Felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az Alperest a jogsértés abbahagyására, eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte arra, hogy a jogerős ítélet rendelkező részét saját költségén tegye közzé a saját [REDAKT] oldalán. Kötelezte továbbá az Alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a Felperesnek 500 000 forintot és járulékait sérelemdíj címén, továbbá kötelezte a Felperes javára az első- és másodfokú perköltség megfizetésére, valamint az államnak az első- és másodfokú illeték megfizetésére.

A másodfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál indokolt különbséget tenni az értékitélet és a tényközlés között. Az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására, a bizonyíthatóan hamis tények jogvédelmet nem élvezhetnek. A szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható és a valótlan tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen résztvevő személyek esetében.

A másodfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a kifogásolt kitételek tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e, melynek során az elhatárolásnál az ún. bizonyíthatósági teszt alkalmazását végezte el.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a sérelmezett közlések valós tényállítások.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az Alperes bejegyzésében azt állította, hogy a Felperes [REDAKT] **együtt 15 000 000 Ft összegű kárt okozott [REDAKT] osának. Ez nyilvánvalóan tényállítás, azonban valósága nem állapítható meg.** Az nem vitás tény, hogy az **1995-ös** ingatlan adásvételi szerződésné [REDAKT] ps képviseletében a volt polgármester [REDAKT] rt el, ezért a jogügylet folytán megvalósult és a várost érintő esetleges károkozó magatartásért a Felperes felelőssége nem állapítható meg, mivel az ügyletkötésben nem vett részt, ha az adásvételi szerződés miatt a város károsodott is, ahhoz a Felperesnek nincs köze. Nem valós az a tényállítás, hogy a Felperes [REDAKT] együtt, azaz vele közösen kárt okozott a városnak. A jogsérelem a közös károkozás tényében mutatkozik meg. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a perrel érintett bérleti szerződés szerint az éves bérleti díj összege 650 000 Ft + áfa, azaz 825 500 Ft, ezért az önkormányzati vagyonrendelet szerint – amelynek tartalmát Alperes sem vitatta – a jogügylet megkötéséhez nem volt szükség az SZMSZ szerinti valamely bizottság, vagy a közgyűlés határozatára, azt a Felperes az önkormányzat képviseletében eljárva az önkormányzati testületek bevonása nélkül megköthette. Az alperesi közlés tartalmából az tűnik ki, hogy a Felperes szabályszegést követett el azzal, hogy felhatalmazás nélkül, önhatalmúlag járt el az ügyletkötés során, ami

valótlan tényállítás abban az értelemben, hogy testületi felhatalmazásra nem volt szüksége, emiatt e kijelentés valótlanága és a Felperes jóhírnevének sérelmét állapította meg.

Megállapította továbbá a másodfokú bíróság, hogy az Alperes arra vonatkozó közlései, hogy a Felperes fedezi a város korábbi fideszes polgármesterének korrupt telekügyletét, sunyi módon falaz [REDACTED], illetve a Felperes korrupt bűnöző, - tartalmát tekintve - nem értelmezhető másként, minthogy **az Alperes bűncselekmény elkövetésével vádolta a Felperest és azt állította, hogy a más által elkövetett bűncselekmény eltussolására törekszik**. E közlések valóságtartalma bizonyítható, amelyeket az Alperest tartozott volna bizonyítani. Arra vonatkozóan azonban, hogy a Felperes bűncselekmény elkövetője, illetve korrupt, az Alperes bizonyítást nem ajánlott fel. Nem a Felperesnek kellett bizonyítania, hogy korábban elhatárolódott [REDACTED] telekügyletétől, hanem az Alperes volt köteles bizonyítani a Felperes részéről a korrupt magatartást, illetve a bűncselekmény elkövetését. A kifejtettek miatt az alperesi közlés olyan **valótlan tényállítás**, amely alkalmas a Felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésére.

A másodfokú ítélet szerint nem vitatható, hogy az Alperes közlései alkalmasak voltak a Felperes tevékenysége és társadalmi megítélése hátrányos befolyásolására.

A jogerős ítélet ellen az Alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Felperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte annak helyes indokai alapján.

10./ A Kúria ítélete:

A Kúria **Pfv.IV.21.113/2021/5. számú ítéletével** a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését – a másodfokú eljárási költség és illeték viselésére is kiterjedően – **hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta**, továbbá kötelezte a Felperest 118.000,- Ft feljegyzett másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték, valamint az Alperes részére 177.800,- Ft másodfokú és felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A Kúria ítélete - [13] pontja – azt rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy „Azok a közlések, mely szerint a felperes a korábbi polgármester korrupt telekügyletét fedezné, neki „sunyi módon falazna” olyan közügyre vonatkozó **vélemények**, amelyet a közszereplő felperes túrni köteles.”.

Ezzel szemben ezen közlések kapcsán az elsőfokú ítélet azt rögzítette, hogy „A jóhírnév sérelmét vélte megalapozottnak a felperes azzal az **alperesi állítással**, hogy fedezte a korábbi Fideszes polgármester korrupt telekügyletét sunyi módon és falazott neki. A bíróság álláspontja ebben a vonatkozásban a rendelkezésre bizonyítékok alapján az, hogy felperes nem bizonyította, hogy bármikor is elhatárolta magát az ingatlan jogi sorsában bekövetkezett döntésektől, azaz nincs felperesi bizonyíték arra, hogy bármikor kinyilatkoztatta volna azt az álláspontját, mellyel elhatárolódik az ingatlan elidegenítésének tényétől.”.

Az elsőfokú bíróság, ítéletének [20] pontja alapján tehát a sérelmezett alperesi közléseket **tényállításként, és nem véleményként** értékelte.

A Kúria ítéletében hivatkozik a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalására, valamint a Tisztelt Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatára és 3217/2020. (VI.19.) AB határozatára.

A Kúria rögzítette, hogy a perben nem volt vitatott, hogy a Felperes és az Alperes is a helyi közélet politikus szereplői, s mint ilyen közszereplőnek minősülnek. Az Alperes által a hozzászólásaiban alkalmazott és a Felperes által kifogásolt kitételek értékelésénél a közéleti vitában a közszereplő politikusok nyilatkozatainak megítélésére vonatkozó alkotmányossági és az ítélkezési gyakorlat által kimunkált általános szempontokra figyelemmel kell eljárni. A Kúria

úgy ítélte meg, hogy a másodfokú bíróság mindezeket a szempontokat döntésének meghozatalánál nem vette figyelembe.

A Kúria álláspontja szerint a közlés nem ragadható ki a szövegösszefüggéseiből, a PK 12. számú állásfoglalásra is tekintettel azt szükséges vizsgálni, hogy a közlés az olvasók számára ténylegesen milyen tartalmat hordoz. A kifogásolt közlés összességében **ténybeli alapokkal rendelkező politikai tartalmú, közügyben történt véleménynyilvánítás**. Az, hogy 1995-ben az önkormányzat a valós értéken alul értékesítette az ingatlant, a véleménynyilvánítás szintjén értékelhető kárként, miként kifejezhető olyan vélemény is, hogy a korábbi értékesítés következménye az, hogy a jelenben az ingatlan után a város bérleti díjat kénytelen fizetni.

A Kúria álláspontja szerint az alperesi közlés, mely szerint a Felperes senkit meg nem kérdezve, tehát minden szükséges felhatalmazás nélkül önhatalmúlag járt el a bérleti ügylet megkötése során, szemben a másodfokú bíróság megállapításával, **a Felperes közügyekkel kapcsolatos tevékenységének kritikájaként értékelhető**. Az Alperes szerint helyes lett volna a szerződés megkötésének folyamatába bevonni a város különböző testületeit, illetve, amint arra az Alperes hivatkozott, a város jegyzőjének tájékoztatása szerint is a szükséges lett volna a közgyűlés hozzájárulására megállapodáshoz. E körben nem volt jelentősége annak, hogy a Felperes betartotta-e a helyi jogszabályok rendelkezéseit.

Azon közlések tekintetében, miszerint a Felperes magatartásával fedezi a város volt polgármesterének korrupt telekügyletét és „sunyi módon falaz” neki, ugyancsak tévesen állapította meg a másodfokú bíróság bűncselekmény állítása miatt a jogsértést. Az Alperes ugyanis a sérelmezett bejegyzés tartalmi összefüggéseit is tekintve, **képletes kifejezésekkel politikai, közéleti tartalmú véleményt** fogalmazott meg a Felperes bírált tevékenységével szemben.

A közlés körülményeiből is megállapíthatóan az Alperes nem konkrét büntetőügy aktuális állásáról számolt be, hanem a Felperesnek az ingatlant érintően a város képviselőjében ellátott tevékenységét bírálta.

A Kúria úgy ítélte meg, hogy a közügyekben zajló vita lefolytatásához fűződő érdek megelőzi a közszereplő Felperes személyiségi jogai védelméhez fűződő érdekét. Az Alperes a helyi közéleti vita körébe tartozó témában **ténybeli alappal rendelkező véleményt** formált, amely **nem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás megengedett határait**.

II. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

11./ Az I. fejezet 8./ pontjában írtak szerint Felperes tehát a rendes jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, továbbá a Kúria Pfv.IV.21.113/2021/5. számú ítélete ellen jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Kúria által hozott ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

Fentiek szerint teljesül tehát az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltétel.

Indítványozó bejelenti, hogy az ügyben az I. fejezet 10./ pontjában előadottak szerint a Kúria előtti felülvizsgálati eljárás már lezárult, tehát nincs már folyamatban felülvizsgálati eljárás, továbbá nem kezdeményeztek perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) sem az ügyben.

III. Az alkotmányjogi panasz benyújtására előírt határidő megtartása

12./ A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, felülvizsgálati eljárásban hozott, 2022. április 06. napján kelt, Pfv.IV.21.113/2021/5. számú kúriai ítélet elektronikus úton, az eljáró jogi képviselő cégkapu elérhetőségére történő megküldés útján az Indítványozó részére **2022. május 27. napján került kézbesítésre**. Ezen körülmény igazolására a formanyomtatvány szerinti, úgynevezett digitális tértivevénynek a bírósági iratok között rendelkezésre kell állnia. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésére az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott 60 napos határidő, az Alkotmánybíróság 1001/2013. (II. 27.) AB Tű. határozata az Alkotmánybíróság ügyrendjéről (a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel, jelen alkotmányjogi panasz esetén tehát megtartott.

IV. Az Indítványozó érintettsége

13./ Az Indítványozó vonatkozásában az egyedi ügyben való érintettség Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott követelménye arra tekintettel teljesül, hogy ő volt az alapul szolgáló polgári peres eljárás felperese, a jelen alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntések közvetlenül rá vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak.

V. Az Abtv. 29. §-a szerinti feltétel teljesülése

14./ A jelen alkotmányjogi panasz indítvánnyal támadott bírósági döntések figyelmen kívül hagyták, hogy az Indítványozó az 1995-ös ingatlanértékesítési ügylet időpontjában még nem volt politikai tisztségviselő, nem volt közszereplő.

Az eljáró bíróságok tévesen minősítették az Indítványozót az 1995. évi ingatlan adásvételi ügyletre, annak következményeire, a jogügylet folytán megvalósult és [REDACTED] árosát érintő esetleges kárra, károkozó magatartásra vonatkozó alperesi közlés vonatkozásában olyan közszereplőnek, aki fokozottabb tűrési kötelezettséggel rendelkezik.

Az Indítványozó emberi méltóságát, jóhírneve védelméhez való alapjogát a véleménynyilvánításhoz való alapjoggal összefüggésben az eljáró bíróságok ezen alperesi közlés vonatkozásában nem korlátozhatták volna. Ebből következően sérült az Indítványozónak az Alaptörvény II. cikkében és a VI. cikk (1) bekezdésében foglalt, az emberi méltósághoz és a jóhírneve védelméhez való alapvető joga.

Az Indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok tévesen minősítették az alperesi közléseket is. Az eljáró bíróságoknak a bizonyíthatósági teszt alkalmazásával kellett volna állást foglalni abban a kérdésben, hogy a perben vizsgált közlések véleménynyilvánításnak vagy tényállításnak minősülnek. Az Indítványozó álláspontja szerint – az alább részletesen kifejtettek szerint – a sérelmezett alperesi kijelentéseknek a valóságtartalma bizonyítás útján egyértelműen igazolható. Ebből következően tévesen minősítette az alperesi közléseket a Kúria véleménynyilvánításnak, az elsőfokú bíróság pedig valós tényállításnak, és ezzel megsértették az Indítványozónak az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, és a VI. cikk (1) bekezdésében foglalt jó hírnévhez való jogát.

Az eljáró bíróságok nem az Alaptörvénnyel összhangban és az alkotmánybírósági gyakorlatnak megfelelően vizsgálták és értelmezték az emberi méltósághoz, illetve a jóhírnév védelméhez való alapjog és a véleménynyilvánítás szabadsága egymáshoz való viszonyát, megsértve ezzel az Indítványozónak az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikk (1) bekezdésében foglalt jó hírnévhez való jogát, valamint az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésében meghatározott követelményt.

A támadott kúriai ítélet és az elsőfokú ítélet nem foglalt állást az Indítványozóra vonatkozó alperesi közlések kapcsán a szükségesség-arányosság kérdésében, vagyis abban a kérdésben, hogy szükséges volt-e és milyen indok(ok) alapján az adott ügyben a közvélemény tájékoztatása során minden ténybeli alap nélkül károkozással, jogszabálysértéssel és bűncselekmény (hűtlen kezelés, korrupciós-, hivatali bűncselekmény) elkövetésével megvádolni az Indítványozót.

Nem foglalt állást sem a Kúria, sem az elsőfokú bíróság döntése abban a kérdésben sem, hogy az okozott sérelem arányos volt-e a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlásához képest, vagy volt-e adott esetben ezen közérdekből gyakorolt jogok gyakorlásának olyan lehetősége, amely nem sértette volna az Indítványozó jóhírnévhez fűződő jogát.

Az Indítványozó álláspontja szerint a fentiek kapcsán az alapjogi tesztet sem a Kúria, sem az elsőfokú bíróság az ítéletek indokolása szerint nem végezte el, vagy mérlegelése eredményét nem jelenítette meg az indokolásban, ezzel pedig konkrétan és tételen megsejtette az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott követelményeket.

VI. Az alkotmányjogi panasz érdemi indokolása

A.) Az Alaptörvény megsértett rendelkezései:

15./ A Kúria Pfv.IV.21.113/2021/5. számú ítéletének, valamint az annak alapjául szolgáló, a Kúria ítéletével helyben hagyott, a Kecskeméti Törvényszék által hozott 7.P.20.172/2020/19. számú ítélet alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, a II. cikk, a VI. cikk (1) bekezdése és a IX. cikk (4) bekezdése rendelkezéseinek megsértésére alapítja az Indítványozó.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében *„Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. **Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.**”*

A II. cikk alapján *„**Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.**”*

A VI. cikk (1) bekezdésében foglaltak szerint *„**Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.**”*

Az Alaptörvény IX. cikkének (4) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

*„**A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.**”*

B.) A Kúria Pfv.IV.21.113/2021/5. számú ítéletének, valamint a Kúria ítéletével helyben hagyott, a Kecskeméti Törvényszék által hozott 7.P.20.172/2020/19. számú ítélet alaptörvény-ellenessége:

16./ Az alapul szolgáló peres eljárásban eljáró bíróságok és a Kúria egyezően állapították meg, hogy a Felperes (az Indítványozó) és az Alperes is a helyi közelet politikus szereplői, így közszereplőnek minősülnek.

A Kúria ítéletének [31] bekezdésében azt is rögzítette, hogy az Indítványozó, [REDAKT] Megyei Jogú Város képviselőjében a volt polgármester [REDAKT] a) által 1995. december 20-án kötött ingatlan adásvételi szerződés megkötésekor még nem volt tisztségviselő.

Az Indítványozó 1998. október 18. napjától kezdődően töltötte be első alkalommal [REDAKT] Megyei Jogú Város polgármesteri tisztségét, ezt megelőzően 1993. január 1. és 1998. október 20. napja között a [REDAKT] igazgatója volt. 2. sorszám alatt csatoljuk az Indítványozónak a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján készült önéletrajzát.

Az Indítványozó tehát 1998. október 18. napját megelőzően nem volt közszereplő.

Azon alperesi közlést, mely szerint az Indítványozó [REDAKT] együtt 15 millió forint összegű kárt okozott [REDAKT] nak, az elsőfokú bíróság valós tényállításnak minősítette, a Kúria pedig azt állapította meg, hogy a kifogásolt közlés összességében ténybeli alapokkal rendelkező politikai tartalmú, közügyben történt véleménynyilvánítás.

A Kúria álláspontja szerint a közlés nem ragadható ki a szövegösszefüggéseiből, a PK 12. számú állásfoglalásra is tekintettel azt szükséges vizsgálni, hogy a közlés az olvasók számára ténylegesen milyen tartalmat hordoz. Az, hogy 1995-ben az önkormányzat a valós értéken alul értékesítette az ingatlant, a véleménynyilvánítás szintjén értékelhető kárként, miként kifejezhető olyan vélemény is, hogy a korábbi értékesítés következménye az, hogy a jelenben az ingatlan után a város bérleti díjat kénytelen fizetni. A közügyben kifejtett vélemény a szólásszabadság részeként a szabad véleménynyilvánításhoz való jog széleskörű védelmét élvez. Ezért a másodfokú bíróság jogszabályt sértve állapította meg a személyiségi jog, ezen belül a jóhírnév megsértését.

A Kúria ítélete szerint tehát közügyben történt véleménynyilvánítás az, hogy 1995-ben az önkormányzat a valós értéken alul értékesítette az ingatlant és ez kárt okozott a városnak, ahogy az is, hogy a korábbi értékesítés következménye az, hogy a jelenben az ingatlan után a város bérleti díjat kénytelen fizetni.

Az 1995-ben történt önkormányzati ingatlanértékesítés közügy, azonban sem az értékesítésért, sem annak következményeiért, a jogügylet folytán megvalósult és [REDAKT] városát érintő esetleges kárért, károkozó magatartásért az Indítványozó jogszerűen nem vonható felelősségre, felelőssége semmilyen módon nem állapítható meg, különös tekintettel arra, hogy az ügyletkötésben az Indítványozó nem vett részt, 1995-ben a [REDAKT] igazgatója volt, 1995-ben az Indítványozó nem volt közszereplő.

Fentiek okán, ha az előző polgármester által kötött 1995-ös ingatlan adásvételi ügylet miatt a város károsodott is, ahhoz az Indítványozónak semmi köze nincs.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában egy összetett szempontrendszer dolgozott ki annak mérlegeléséhez, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága milyen szempontok szerint korlátozható, illetve hogy annak gyakorlása során az érintett személyek alapvető jogainak kollíziója során miként határozható meg az alapjogok prioritása.

A véleménynyilvánítás szabadságának védelme körében meghatározó jelentősége van annak a kérdésnek, hogy meddig terjed egy közéleti vitában érintett személy tűrési kötelezettsége, vagy a másik oldalról: mennyiben korlátozhatja a véleménynyilvánítás szabadságának érvényesülését a közéleti vitában résztvevők személyiségének a védelme. Ennek a kérdésnek az értékelése során az Alkotmánybíróság jellemzően a következő szempontoknak tulajdonít meghatározó jelentőséget: a véleményt kifejező nyilvános közlés közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e (Indokolás [39] bekezdés és köv.); a nyilvános közlés közszereplést érint-e (Indokolás [44] bekezdés és köv.); a nyilvános közlés tényállítást vagy értékítéletet foglal-e magában (Indokolás [52] bekezdés és köv.); a nyilvános közlés sérti-e az érintett személy emberi méltóságát vagy jó hírnevét (becsületét) (Indokolás [57] bekezdés és köv.).

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönten, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben.

Abban az esetben, ha a nyilvános közlés a közügyek szabad vitatását érinti, **az alkalmazandó alkotmányjogi mérce megállapításához szükséges annak további vizsgálata, hogy a közléssel érintett személy – az adott helyzetben – közszereplői minőségben érintett-e. Önmagában ugyanis az a tény, hogy egy nyilvános közlés közéleti jellegű, nem vonja automatikusan maga után azt, hogy az érintett személyek személyiségvédelme lecsökken. A közszereplői minőség megállapítása mindig egyedi mérlegelés tárgya.**

(3145/2018. (V. 7.) AB HATÁROZAT [36], [38], [39] és [44] bekezdés)

Azt azonban sem a Kúria, sem az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, nem mérlegelte az alperesi közlés megítélése során, hogy az adott alperesi közlés (az Indítványozó [REDACTED] együtt 15 millió forint összegű kárt okozott [REDACTED] árosnak) tekintetében a közléssel érintett személy, az Indítványozó – az adott helyzetben, az adott alperesi közlés tekintetében – közszereplői minőségben érintett-e.

Az Indítványozó, álláspontja szerint ugyanis, nem volt közszereplői minőségben érintett sem a [REDACTED] az Alperes által felrótt 1995-ös önkormányzati ingatlanértékesítési ügyletre, sem pedig az annak következményeként, a jogügylet folytán megvalósult és [REDACTED] városát érintő károkozásra (mely szerint kár érte a várost egyrészt abból eredően, hogy a [REDACTED] által képviselt önkormányzat áron alul értékesítette az ingatlant, és abból eredően is, hogy ezen ingatlanértékesítés következményeként az ingatlan után a város bérleti díjaz kénytelen fizetni) **vonatkozó alperesi közlés tekintetében.**

Az 1995-ös ingatlanértékesítésben az Indítványozó semmilyen módon nem vett részt, 1995-ben még politikai tisztségviselő sem volt, 1998-ban töltötte be először [REDACTED] egyei Jogú Város polgármesteri tisztségét. Ha az előző polgármester által kötött 1995-ös ingatlan adásvételi ügylet miatt a város károsodott is, ahhoz az Indítványozónak semmi köze nincs.

Az Indítványozó 1998. október 18. előtt tehát nem volt közszereplő, ezért egy 1995-ös ügyletre (amely ügyletben semmilyen módon nem vett részt, abban nem volt érintett) vonatkozó közlés tekintetében nem lehet Indítványozó közszereplői minőségben érintett.

Mindezek következtében **Indítványozót ezen alperesi közlés tekintetében nem terheli, illetve nem terhelheti a közszereplőkre vonatkozó, a közügyek vitatása körében őket érintő vagy minősítő, a személyüket támadó véleménynyilvánításokkal szembeni fokozott tűrési kötelezettség.**

A Kúria és az elsőfokú bíróság is azonban ezen szempont vizsgálatát és mérlegelését az alperesi közlés megítélése során elmulasztották, és ezen szempont figyelembe vétele nélkül állapították meg, hogy az alperesi közlés nem eredményezte az Indítványozó jóhírnévhez való joga megsértését.

Indítványozó az őt nem közszereplői minőségben érintő olyan közlést, amely őt közpénzzel való gazdálkodást érintő károkozó cselekmény elkövetésével vádolja olyan ügylet vonatkozásában, amelyben semmilyen módon nem vett részt, amelyhez semmi köze nem volt, nem tartozik eltérni.

17./ Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a közszereplői minőség vizsgálatát követően abban szükséges dönteni, hogy **a nyilvános közlés értékítéletnek vagy tényállításnak tekinthető-e.**

A véleménynyilvánítási szabadság alapvető célja annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az egyén mások véleményét formálja, meggyőzzön másokat saját álláspontjáról.

A véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál azonban indokolt különbséget tenni az értékítélet és a tényközlés között.

Az értékítéletre minden esetben kiterjed a véleménynyilvánítási szabadság, függetlenül attól, hogy az értékes, vagy értéktelen, igaz, vagy hamis érzelmeken, vagy észlelésen alapul. Ezzel szemben a tényállítások esetén már nem ilyen feltétlen a véleménynyilvánítás szabadsága, az alkotmányos védelem ugyanis nem vonatkozhat a tények meghamisítására. A szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható és a valótlán tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen résztvevő személyek esetében. A véleménynyilvánítási szabadság ugyanakkor kiterjed a becsületsértésre alkalmas, a valóságnak megfelelő tények, információk közlésére is, amely szabadságnak az emberi méltóság, a becsület, a jóhírnév védelme a külső korlátja.

A véleménysszabadság gyakorlásának határai a közügyeket érintő kérdésekben aszerint különböznek, hogy az adott közlés értékítéletnek, avagy tényállításnak minősül-e. Az Alkotmánybíróság következetes értelmezése szerint az értékítéletekkel szemben a tényállítások mindig olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető. Így a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valónak bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el [13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [31] bekezdés].

Annak megítéléséhez, hogy a sérelmezett közlések személyiségsértőek - e, annak tisztázása szükséges tehát, hogy azok tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősülnek. Az elhatárolásnál az ún. bizonyíthatósági teszt nyújt segítséget, amely szerint az a közlés, amelynek valósága, vagy valótlansága bizonyítható, az tény, amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény (lsd. Csáncsics contra Magyarország, EJB. 12188/06.).

Lényeges az is, hogy amennyiben egy nyilatkozat értékítéletnek minősül, akkor is kellő tényalapnak kell fennállnia annak alátámasztására.

Az EJEB felfogása szerint **amennyiben egy állítás igazságtartalma legalább részben ellenőrizhető, igazolható akkor tényállításról van szó** [EJEB, Keller kontra Magyarország, (33352/02), 2006. április 4., EJEB, Csánics kontra Magyarország, (12188/06), 2009. január 20., 38. bekezdés] egyébként pedig minden más esetben értékítéletről, amely magában foglalja a túlzó, akár vulgáris kifejezést használó bírálatot, vagy ízlésbeli megnyilatkozást [EJEB, Uj kontra Magyarország, (23954/10) 2011. július 19., 21. bekezdése].

Az EJEB mércéje szerint **minél határozottabb, erősebb egy-egy értékítélet, annál szorosabb ténybeli kötődést kell mutatnia** [EJEB, Pedersen és Baadsgraad kontra Dánia, (49017/99), 2004. december 17., 76. bekezdés].

A tények meghamisítására nem vonatkozhat alkotmányos védelem (7/2014. (III.7.) AB. határozat), a bizonyíthatóan hamis tények jogvédelmet nem élvezhetnek.

A közszereplővel kapcsolatban olyan tényre utaló kifejezések napilapban, olvasói levélben való közlése, amelyek - valóságuk esetén - alkalmasak a közszereplő ellen büntetőeljárás indítására, túlmegy a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos szabadságán, s nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmozás bűncselekményének a megállapítására adhat alapot; a valóságbizonyításnak ez esetben is helye van (BH 2011.7.186).

A joggyakorlat egységes abban, hogy **a bűncselekménnyel vádolás vagy azzal valakinek az összefüggésbe hozása a jóhírnév sérelmét jelenti.**

„**Az, hogy valaki egy bűncselekmény elkövetésében** - akár tevőlegesen, akár felbujtóként - **részt vett, nem vélemény, hanem ténykérdés.** (...) A valótlan tényállítások alkalmasak arra, hogy az olvasókban bizalmatlanságot ébresszenek a felperessel szemben, hiteltelenné és gyanússá tegyék, így sértik a jóhírnevét.” (ÍH 2018.133)

17.1./ Az alperesi közlés: az Indítványozó [REDACTED] együtt 15 millió forint összegű kárt okozott [REDACTED] városnak.

A fent írt alperesi közlést az elsőfokú bíróság valós tényállításnak minősítette, mivel álláspontja szerint annak valótlanságát a bizonyítási eljárás során nem lehetett megállapítani. Ezen közléssel az alperes nem sértette meg az Indítványozó jóhírnevét, mivel a kár összege a becsatolt iratok alapján, az ingatlan vételár különbözete, a bérleti szerződésből eredő kiadások ezen összeghatárhoz közel állnak kerekítéssel.

A Kúria azt állapította meg, hogy a kifogásolt közlés összességében ténybeli alapokkal rendelkező politikai tartalmú, közügyben történt véleménynyilvánítás.

Az, hogy 1995-ben az önkormányzat a valós értéken alul értékesítette az ingatlant, a véleménynyilvánítás szintjén értékelhető kárként, miként kifejezhető olyan vélemény is, hogy a korábbi értékesítés következménye az, hogy a jelenben az ingatlan után a város bérleti díjat kénytelen fizetni.

Az alperesi közlés azonban mind a bizonyíthatósági teszt alapján, mind annak vizsgálata alapján, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választópolgárok számára, egyértelműen tényállítást fogalmaz meg, és nem pedig ténybeli alappal bíró véleményt.

Az alperesi közlés ugyanis azt a tényközlést tartalmazza, hogy az Indítványozó [REDACTED] gyűtt kárt okozott [REDACTED] városnak, a kár összege pedig 15.000.000,- Ft. [REDACTED]

Az nem vitás tény, hogy a [REDACTED] alatti ingatlan értékesítésének időpontjában, 1995. december 20-án [REDACTED] jegyzői jogú város Önkormányzata képviselőjében [REDACTED] polgármester járt el, ő írta alá az adásvételi szerződést, majd a vevő az ingatlant még aznap közel 10 000 000 Ft-tal magasabb vételárért tovább értékesítette. Ebből következően a jogügylet folytán megvalósult és [REDACTED] városát érintő esetleges károkozó magatartásért az Indítványozó, mint az ügyletkötésben részt nem vett személy felelőssége nem állapítható meg, ezért ha az adásvételi szerződés miatt a város károsodott is, ahhoz az Indítványozónak nincs köze.

Nem valós tehát az az alperesi állítás, hogy az Indítványozó [REDACTED] gyűtt, azaz vele közösen kárt okozott [REDACTED] városnak. A jogsérelem tehát a közös károkozás tényében mutatkozik meg.

Amennyiben valós lenne az alperesi állítás, mely szerint Indítványozó közpénzzel való gazdálkodást érintő károkozó cselekmény követett el és ezzel kárt okozott [REDACTED] városnak, a város költségvetésének, úgy az alkalmas lenne arra, hogy Indítványozó ellen büntetőeljárás induljon. Az olyan tényállítások pedig, amelyek - valóságuk esetén - az érintett személy ellen büntetőeljárás megindítására is alkalmasak, meghaladják a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos határait. (BH 2011.7.186)

17.2./ Az alperesi közlés: az Indítványozó senkit meg nem kérdezve, tehát minden szükséges felhatalmazás nélkül, önhatalmúlag járt el a bérleti ügylet megkötése során.

A fent írt közlés tekintetében a Kúria azt állapította meg – szemben a másodfokú bíróság megállapításával, amely szerint a közlés valótlan tényállítás -, hogy a kifogásolt közlés az Indítványozó közügyekkel kapcsolatos tevékenységének kritikájaként értékelhető; az Alperes által megfogalmazott kritika szerint helyes lett volna a szerződés megkötésének folyamatába bevonni a város különböző testületeit, illetve, amint arra az alperes hivatkozott, a város jegyzőjének tájékoztatása szerint is szükséges lett volna a közgyűlés hozzájárulására a megállapodáshoz.

Az alperesi közlés azonban mind a bizonyíthatósági teszt alapján, mind annak vizsgálata alapján, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választópolgárok számára, egyértelműen tényállítást fogalmaz meg, és nem az Indítványozó tevékenységének kritikája. Ténykérdés, hogy kinek a jogkörébe tartozik az adott jogügylet (szerződés) megkötése, szükséges volt-e és kinek a felhatalmazása a jogügylet lebonyolításához.

Az alperesi közlés azt a tényközlést tartalmazza, hogy az Indítványozó szabályszegést követett el azzal, hogy felhatalmazás nélkül, önhatalmúlag járt el az ügyletkötés során, ami valótlan tényállítás, mivel testületi felhatalmazásra az irányadó Vagyonrendelet szerint nem volt szüksége.

A Vagyonrendelet 17. §-a szerint, a perrel érintett bérleti szerződés szerinti éves bérleti díj összegére tekintettel a jogügylet megkötéséhez nem volt szükség az SZMSZ szerinti valamely bizottság, vagy a közgyűlés határozatára, azt az Indítványozó az önkormányzat képviselőjében eljárva az önkormányzati testületek bevonása nélkül jogszerűen megkötötte.

Indítványozó álláspontja szerint alaptalan az az ítéleti megállapítás, hogy „a város jegyzőjének tájékoztatása szerint is szükséges lett volna a közgyűlés hozzájárulására a megállapodáshoz”.

[REDACTED] gyei Jogú Város jegyzője ugyanis az Alperes érdemi ellenkérelméhez becsatolt, 2015. március 19. napján kelt, az Alperes megkeresésére küldött válaszlevelében arról tájékoztatta az Alperest, hogy a Vagyonrendelet előírásai alapján a nem önkormányzati tulajdonú vagyontárgyak tulajdon, bérleti, illetve használati jogának megszerzéséről (Vagyonrendelet 17. §) 7 millió Ft-25 millió Ft forgalmi értékhatárig az SZMSZ szerint illetékes bizottság, 25 millió Ft forgalmi értékhatár felett pedig a közgyűlés jogosult dönteni (jegyzői válaszlevél 2. oldal utolsó előtti bekezdés – a jegyzői válaszlevelet **3. számú mellékletként** külön is csatolom).

Téves – még inkább a jóhiszeműség követelményébe ütközik - tehát az Alperesnek azon hivatkozása, és teljesen alaptalan a Kúria azon ítéleti megállapítása, hogy a jegyző arról adott tájékoztatást, hogy szükséges a közgyűlés hozzájárulása az Indítványozó által képviselt Önkormányzat által megkötött bérleti megállapodáshoz.

17.3./ Az alperesi közlés: az Indítványozó fedezi „a város korábbi Fideszes polgármesterének korrupt telekügyletét”, sunyi módon falazok [REDACTED] korrupt bűnöző.

A fent írt alperesi közlést az elsőfokú bíróság valós tényállításnak minősítette, mivel álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az Indítványozó nem bizonyította, hogy bármikor is elhatárolta magát az ingatlan jogi sorsában bekövetkezett döntésektől, nincs bizonyíték arra, hogy az Indítványozó bármikor kinyilatkoztatta volna azt az álláspontját, mellyel elhatárolódik az ingatlan elidegenítésének tényétől.

A Kúria azt állapította meg, hogy a kifogásolt közlés tartalmi összefüggéseit is tekintve, képletes kifejezésekkel politikai, közeleti tartalmú véleményt fogalmazott meg az Indítványozó bírált tevékenységével szemben. A szövegösszefüggésből megállapíthatóan az alperes a bérleti szerződés megkötését és ezáltal a város részéről a bérleti díj fizetésének kötelezettségét tekintette olyan körülménynek, amely mintegy „el kívánná fedni” a korábban megkötött adásvételi szerződés anomáliáit, amely miatt a volt polgármestert büntetőjogilag elmarasztalták.

A Kúria azon alperesi közlés kapcsán, amely szerint az Indítványozó korrupt bűnöző, azt állapította meg, hogy a közlés körülményeiből is megállapíthatóan az alperes nem konkrét büntetőügy aktuális állásáról számolt be, hanem az Indítványozónak az ingatlant érintően a város képviselőjében ellátott tevékenységét bírálta.

Az alperesi közlés azonban mind a bizonyíthatósági teszt alapján, mind annak vizsgálata alapján, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választópolgárok számára, egyértelműen tényállítást fogalmaz meg, és nem az Indítványozó tevékenységének kritikája.

Az Alperes a közlés tartalma szerint bűncselekmény elkövetésével vádolta meg az Indítványozót és azt állította, hogy a más által elkövetett bűncselekmény eltussolására törekszik. E közlés valóságtartalma pedig bizonyítható.

Az ugyanis, hogy valaki egy bűncselekmény elkövetésében részt vett vagy nem, bűncselekményt elkövet-e vagy sem, nem vélemény, hanem ténykérdés.

Amennyiben valós lenne az alperesi állítás, mely szerint Indítványozó más által elkövetett bűncselekmény eltussolására törekszik, korrupt bűnöző, úgy az alkalmas lenne arra, hogy Indítványozó ellen büntetőeljárás induljon. Az olyan tényállítások pedig, amelyek - valóságuk esetén – az érintett személy ellen büntetőeljárás megindítására is alkalmasak, meghaladják a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos határait. (BH 2011.7.186)

17.4./ Az Alkotmánybíróság következetes értelmezése szerint az értéktételekkel szemben a tényállítások mindig olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető. [13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [41] bekezdés]

Fentiekben kifejtettekre tekintettel tehát az alaptörvény-ellenes bírói döntések az alkotmányossági szempontok megsértésével, helytelenül értékelték véleménynyilvánításnak, valós tényállításnak a sérelmezett alperesi közléseket, amelyek tehát Indítványozóról a fent kifejtettek szerint **valótlan tartalmú tényállításokat** közölnek.

18./ Az Alkotmánybíróság 1/2015. (I.16.) AB határozatában megállapította, hogy a „**lop-csal-hazudik**” **közlés tényállításnak tekinthető**. A tényállítások céljától, megjelenési formájától függően változhat alkotmányos védelmük. Amennyiben ugyanis ezen kifejezések, esetleg bizonyítékokkal alátámasztva az eljárásra hivatott hatóságok felé fogalmazódnak meg, úgy megfelelnek az alkotmányosan védendő véleménynyilvánítás feltételeinek, hiszen a demokratikus közélet gyakorlásának elengedhetetlen eleme a közügyeket érintő visszaéléseknek a hatóságok tudomására jutása. Hasonló megítélés alá esik, ha ügyfél által peres, vagy egyéb hatósági eljárásban az ügy érdemével összefüggésben történik a tényállítás. Ennek ellentéte, a csak és kizárólag az érintett személy lejárására irányuló, egyfajta szitokszóként megjelenő forma nem tartozik a véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának alkotmányosan védett körébe. (1/2015. (I.16.) AB határozat [35] bekezdés)

19./ A bíróságok jogalkalmazása során alapvető kötelezettség a jogszabályok szövegének elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban történő értelmezése, mely során kiemelt szereppel bír a közjó és az erkölcs szem előtt tartása (Alaptörvény 28. cikk). (1/2015. (I.16.) AB határozat [36] bekezdés)

A Kúria ítéleti megállapítása, amely szerint a sérelmezett alperesi közlések, kifejezések nem lépték túl a szabad véleménynyilvánításnak a közszereplőkkel szemben megengedett tágabb kereteit, bár a megfogalmazás kétséget kizáróan erőteljes, nem áll összhangban az Alaptörvénnyel, még akkor sem, ha – ahogyan azt a Kúria az ítéletében rögzítette - a „korrupció”, illetve a „maffia” kifejezések használata adott összefüggésben politikai közszereplő tevékenységét illetően jogszabálysértés megállapítása nélkül használható.

20./ A hamis tényállítások tekintetében a közéleti szereplőket is teljes körű jogvédelem illeti meg (BDT2015.3326.)

A közéleti szereplők is igényelhetnek jogi védelmet a hamis tényállításokkal szemben. A tények meghamisítására nem vonatkozhat az alkotmányos védelem, ezért még a büntetőjogi szankcionálás sem eltúlzott abban az esetben, ha a becsület csorbítására alkalmas tény állító tudta, hogy a közlése valótlan, vagy azért nem tudott annak valótlanágáról, mert a foglalkozása alapján elvárható körültekintést elmulasztotta. **A bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt.** (7/2014. (III. 7.) AB határozat)

A közéleti szerepvállalással összefüggésbe hozható valótlan tartalmú tényállítás rendszerint épp arra figyelemmel válthatja ki a megsértett személy hátrányos társadalmi megítélését, mert egy közéleti szereplőtől fokozottan elvárható az, hogy a köz érdekében végzett tevékenysége során mind a jogi, mind az általánosan elfogadott erkölcsi normák tiszteletben tartásával járjon el. Egy politikus közmegebecsülését mindenképpen negatívan érintheti, ha a közéletben elfoglalt pozíciójával összefüggésben bűncselekmény elkövetésével vádolják meg, vagy azzal összefüggésbe hozzák.

22./ A joggyakorlat egységes abban, hogy a bűncselekménnyel vádolás vagy azzal valakinek az összefüggésbe hozása a jóhírnév sérelmét jelenti.

Jelen esetben ez arra tekintettel különösen fennáll, hogy az Alperes konkrétan nevesített személyt („[REDACTED]”), az Indítványozót konkrét ügyben („[REDACTED] ek-ügy”), konkrét bűncselekmény (hűtlen kezelés – károkozás -, valamint korrupciós, illetve hivatali bűncselekmény – más által elkövetett bűncselekmény eltussolása -) elkövetésével vádol meg, erre vonatkozó tényállítást tesz nagy nyilvánosság előtt.

Ahhoz, hogy Alperes önkormányzati képviselő-testületi tagként a közügyeket és azok tisztaságát ellenőrizhesse és azzal kapcsolatban kritikát fogalmazzon meg, nem szükséges, hogy minden ténybeli alap és adekvát oksági kapcsolat nélkül bűncselekmény elkövetésével vádolja meg az Indítványozót.

24./ A véleménynyilvánítás szabadsága szintén az Alaptörvényben rögzített alapjog, mely a IX. cikk értelmében mindenki számára biztosított. Mint alapvető jog, korlátozására az Alaptörvény

I. cikkében rögzített módon kerülhet sor, tehát más alapvető jog érvényesülése, vagy alkotmányos érték védelme céljából, a szükségesség, arányosság megtartásával, a másik alapvető jog lényeges tartalmára tekintettel történhet. Az emberi méltósághoz való jog azonban nem egyszerű versengő alapjogként szerepel, hanem azt az Alaptörvény IV. módosítása értelmében, mintegy kiemelten védett alapjogot a véleménynyilvánítás elé helyezve kimondja, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

25./ Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az emberi méltóság az általános személyiségi jog alaptörvényi meghatározása és a nevesített személyiségi jogok forrása (összefoglalóan pl: 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, 36/2005. (X. 5.) AB határozat, 37/2011. (V. 10.) AB határozat). Az emberi méltósághoz való jog azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva - a klasszikus megfogalmazás szerint - az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá. A méltósághoz való jognak ez a felfogása különbözteti meg az embert a jogi személyektől, amelyek teljesen szabályozás alá vonhatók, nincs érinthetetlen lényegük. [64/1991. (XII. 17.) AB határozat].

Az általános személyiségi jog ezen elemeiből úgynevezett különös személyiségi jogok vezethetők le, amelyek az általános személyiségi jog olyan megnyilvánulásai, amelyek az emberi méltóság által védettek (pl. 8/1990. (IV. 23.) AB határozat, 57/1991. (XI. 8.) AB határozat, 75/1995. (XII. 21.) AB határozat, 42/2012. (XII. 20.) AB határozat, 32/1998. (VI. 25.) AB határozat). Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése a II. cikkhez szorosan kapcsolódva (azzal összhangban) átfogóan védi a magánszférát: a magán- és családi életet, valamint az egyénről, életéről, helyzetéről alkotott szűkebb és tágabb társadalmi képet: a jó hírnevét; ami az indokolatlan, szükségtelen és aránytalan korlátozásukat is kizárja.

A 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban a közügyek szabad vitathatóságának, illetve a közszereplők bírálhatóságát biztosító véleménynyilvánítás szabadságának vizsgálata körében az Alkotmánybíróság – utalva korábbi 7/2014. (III. 7.) AB határozatára – kimondta, hogy „[a]z Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdéséből is kitűnően **az emberi méltóságból fakadó becsületvédelem, jó hírnév** és az állami intézményekbe vetett közbizalom **a véleménysszabadság és így a közügyeket érintő szólás alkotmányosan igazolható korlátját jelenti.**” (13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [29] bekezdés)

A véleménynyilvánításhoz való jog korlátja tehát, hogy másoknak alkotmányosan védett személyiségi jogait – ideértve az emberi méltósághoz, jóhírnévhez, társadalmi megbecsüléséhez való jogát is – nem sértheti.

Még egy közszereplőnek (politikusnak) is joga van az emberi méltósághoz, a jóhírnévhez, a becsülethez, a véleménynyilvánítás szabadsága pedig nem terjedhet odáig, hogy ezen alapjogokat el lehessen vitatni, illetve odáig, hogy valakit csak azért érjen hátrány (szinte korlátlan tűrési kötelezettség a véleménynyilvánítási szabadsággal szemben), mert a politikai, polgármesteri pályát választotta.

A 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban az Alkotmánybíróság a hatóság illetve hivatalos személy becsületének és jó hírnevének büntetőjogi védelme és a szabad véleménynyilvánításhoz való jog szabadsága összefüggéseit vizsgálva kimondta, hogy nem ellentétes az Alkotmánnyal ezen

személyek becsületének, jó hírnevének büntetőjogi védelme. A határozat rendelkező részében rögzítette ugyanakkor, hogy az alkotmányosan védett véleménynyilvánítás köre a közhatalmat gyakorló személyekkel, valamint a közszereplő politikusokkal kapcsolatban tágabb, mint más személyek esetében. A határozat indokolása [jelentős mértékben a 30/1992. (V. 26.) AB határozat (ABH 1992, 167–181.) indokolásából merítve] kitért arra, hogy bár a véleménynyilvánításnak kitüntetett a szerepe, ez nem jelenti azt, hogy – mint az élethez és az emberi méltósághoz való jog – korlátozhatatlan lenne, sőt az emberi méltóság, becsület, jó hírnév adott esetben a véleménynyilvánítás szabadságának korlátja lehet.

26./ Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 10. Cikke 2. pontjában foglaltak értelmében a véleménynyilvánítás kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságjog. Gyakorlása törvényben meghatározott korlátozásoknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a védett jogi tárgyak biztosítása érdekében. Ilyennek minősül: a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.

Az Egyezményben külön nevesítve is elismert tehát a jó hírnév védelme, mint a véleménynyilvánítás lehetséges, és adott körülmények között, kellő indokok alapján elfogadható korlátja.

27./ A közszereplők esetében sem azt mondta ki az Alkotmánybíróság határozataiban, hogy a nyilvánvalóan alaptalan, valótlan híresztelések, a becsületüket, jóhírnevüket súlyosan sértő tényállítások közlése is következmények nélkül lehetséges és az ezzel járó következményeknek korlátlanul ki vannak téve.

Az Alkotmánybírósági gyakorlat - a 30/1992. (V. 26.) AB határozattól kezdődően - kiemelte, hogy **a véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe nem vezethet arra, hogy ez a jog - az élethez, emberi méltósághoz való joghoz hasonlóan - korlátozhatatlan lenne. Annak mindenképpen külső korlátja - közszereplők esetén is - a nyilvánvalóan valótlan tényállítás vagy annak öncélú híresztelése; különös tekintettel azokra az esetekre, amikor a szintén alkotmányos védelem alatt álló emberi méltóság, becsület, jóhírnév áll a mérleg másik serpenyőjében.** Mi több a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat, majd a 18/2000. (VI. 6.) AB határozat, illetve legutóbb a 7/2014. (III. 7.) AB határozat, illetve a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat - a nem támogatott véleményszabadság kategóriájába soroltan - külön foglalkozik azokkal az esetekkel, ha a tényállítások eredője kifejezetten tudatában van a tényállítás valótlanágának, vagy foglalkozása, hivatása szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásával összefüggő kötelezettségeit elmulasztotta.

Mindezekkel a kérdésekkel sem a Kúria, sem az elsőfokú bíróság a támadott ítéletében nem is foglalkozott.

A jelen esetben az Alperes kifejezetten tudatában volt a tényállításai valótlanágának, mivel - tudta, hogy [REDACTED] egyei Jogú Város képviselőjében nem az Indítványozó kötötte 1995. december 20. napján az ingatlan adásvételi megállapodást, az ügyletkötésben az Indítványozó semmilyen módon nem vett részt, így sem az értékesítésért, sem annak következményeiért, a jogügylet folytán megvalósult és [REDACTED] át érintő esetleges kárért, károkozó magatartásért az Indítványozó nem felelős, az ügylethez semmi köze nincs;

- tudta, hogy az Indítványozó 1995-ben még nem volt tisztségviselő, első alkalommal 1998. október 18. napjától töltötte be [REDACTED] Város polgármesteri tisztségét, mivel Alperes is ekkortól lett önkormányzati képviselő;
- önkormányzati képviselőként (1998 és 2019 között), valamint az Ellenőrző Bizottság elnökeként (2014 és 2019 között) nyilvánvalóan ismerte, illetve ismernie kellett a [REDACTED] Megyei Jogú Város vagyonáról és a vagyonnal való gazdálkodás egyes szabályairól szóló 25/2003. (VIII.9.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Vagyonrendelet) előírásait, tehát azt a körülményt, hogy a Vagyonrendelet szerint a bérleti jogügylet megkötéséhez nem volt szükség az SZMSZ szerinti valamely bizottság, vagy a közgyűlés határozatára, azt az Indítványozó az önkormányzat képviselőjében eljárva az önkormányzati testületek bevonása nélkül jogszerűen megkötötte, de erről a körülményről [REDACTED] os jegyzőjének 2015. március 18-án kelt írásbeli tájékoztatásából, amelyet Alperes érdemi ellenkérelme mellékleteként be is csatolt, vagyis a sérelmezett alperesi közlés közzétételét megelőzően már mindenképp tudomást szerzett;
- mint önkormányzati képviselő tudta, hogy a [REDACTED] bérelt ingatlanon működik egy fizető parkoló is, amelyből jelentős bevétele származik az önkormányzatnak, és amely bevétel jóval meghaladja az ingatlan használatáért az önkormányzat által fizetendő éves bérleti díj összegét;
- mint önkormányzati képviselő tudta, hogy a bérlet tárgyát képező ingatlanon zajlik az [REDACTED] megvalósítása, mivel az azzal kapcsolatos előterjesztéseket több alkalommal is tárgyalta a közgyűlés.

A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat szerint, míg az értékítéletet megjelenítő vélemények nagyobb toleranciát követelnek, addig **a tényeket állító vagy híresztelő kifejezések esetében fokozottabb gondosság követelhető meg.**

A véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas, a valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó kifejezetten tudatában volt a közlés valóságának, vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából eredő gondosságot elmulasztotta [36/1994. (VI. 24.) AB határozat].

28./ Az egyes alapjogok kollíziója esetén követendő eljárásról, a megfontolandó körülményekről az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése tételes jogi alapokat is adott a kérdés általánosabb vizsgálatához a „feltétlenül szükséges mértékű” és „az elérni kívánt céllal arányos” alapjogi sérelem kategóriáinak normaszintű megfogalmazásával.

29./ A véleménynyilvánítás és a jóhírnév, valamint az emberi méltóság védelme közötti lehetséges kollízióval a fenti tételes rendelkezésen túlmenően számos – részben már fentebb hivatkozott – Alkotmánybírósági határozat is foglalkozott.

A 7/2014. (III. 7.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy **az emberi méltóságból fakadó személyiségvédelem** – másoknál szűkebb körben, de – **a közéleti szereplők esetében is korlátozhatja a véleménynyilvánítás szabadságát.** Az Alaptörvény emberi méltóságot védő II. cikkére, illetve a magánélet és a jó hírnév tiszteletben tartásáról rendelkező VI. cikk (1) bekezdésére tekintettel tehát a szólás- és sajtószabadságnak az új Ptk. 2:44. §-ából következő korlátozásának a szükségessége a nevesített személyiségi jogokkal összefüggésben elvont módon fennáll.

A közügyek szabad vitatását szolgáló véleménynyilvánítás a Ptk. rendelkezése szerint „szükséges és arányos mértékben” korlátozhatja csak a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét. Az Alkotmánybíróság szerint a szólásszabadság elsőbbségének ez a feltétele az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének a jogalkalmazás számára előírt konkretizálása, és összhangban áll az Alaptörvény IX. cikkéből levezetett követelményekkel is, amelyek szerint a véleményszabadság és a személyiségvédelem kollízióját a közügyek vitatása körében összetett szempontrendszerrel kell feloldani.

30./ Az alapjogok ütközése esetén az egyes alapjogok korlátozásával kapcsolatosan szintén számos Alkotmánybírósági határozat látott napvilágot, az alkotmányos probléma kimerítő összefoglalása megtalálható a 11/2014. (IV.04.) AB határozat indokolásában is.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az alapjog korlátozása akkor arányos, ha „az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban” van, továbbá a „törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.; továbbá: 20/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 71.; 7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 25.; 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85.; 11/1993. (II. 27.) AB határozat, ABH 1993, 109, 110.; 22/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 176, 194–195.; 18/2000. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2000, 117, 123.].

Az Alaptörvény ezt a gyakorlatot teszi írott szabállyá, amikor [I. cikk (3) bekezdés] akként rendelkezik, hogy alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan korlátozható.

Az Alkotmánybíróság, hasonlóan más alkotmánybíróságokhoz és az Emberi Jogok Európai Bíróságához, valamint az Európai Bírósághoz, az alapjogok korlátozását a szükséges és arányos (vagy csak arányos) korlátozás mércéjével vizsgálja.

Ez a mérce az Alaptörvényben kifejezett tételes alapon nyugszik: az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése – az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata, elsősorban a 30/1992. (V. 26.) AB határozat alapján [ABH 1992, 167, 171.] – meghatározza az alapjogok korlátozásának feltételeit. Az alapjog korlátozásának szükségessége két elemből áll: az alapjog korlátozásának alkotmányos célt kell követnie, és alkalmasnak kell lennie e cél elérésére.

Az arányosság (szűkebb értelemben) azt kívánja, hogy a szükséges korlátozás ne legyen több, mint amennyit az alkotmányosan igazolt cél elérése megkíván. Különösen azt kell itt vizsgálni, van-e az alkotmányos cél elérésére kevesebb alapjogi korlátozással járó megoldás, mint amit adott esetben a törvényhozó választott.

31./ A támadott kúriai ítélet és az elsőfokú ítélet azonban nem foglalt állást az Indítványozóra vonatkozó alperesi közlések kapcsán a szükségesség-arányosság kérdésében, vagyis abban a kérdésben, hogy szükséges volt-e és milyen indok(ok) alapján az adott ügyben a közvélemény tájékoztatása során minden ténybeli alap nélkül károkozással, jogszabálysértéssel és bűncselekmény (hűtlen kezelés, korrupciós-, hivatali bűncselekmény) elkövetésével megvádolni az Indítványozót.

Nem foglalt állást sem a Kúria, sem az elsőfokú bíróság döntése abban a kérdésben sem, hogy az okozott sérelem arányos volt-e a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlásához képest, vagy volt-e adott esetben ezen közérdekből gyakorolt jogok gyakorlásának olyan lehetősége, amely nem sértette volna az Indítványozó jóhírnévhez fűződő jogát.

Az Indítványozó álláspontja szerint a fentiek kapcsán az alapjogi tesztet sem a Kúria, sem az elsőfokú bíróság az ítéletek indokolása szerint nem végezte el, vagy mérlegelése eredményét nem jelenítette meg az indokolásban, ezzel pedig konkrétan és tételen megsejtette az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott követelményeket.

A Kúria ítélete mindössze annyit rögzít, hogy „Mindezeket tekintetbe véve az adott esetben a Kúria úgy ítélte meg, hogy a közügyekben zajló vita lefolytatásához fűződő érdek megelőzi a közszereplő felperes személyiségi jogai védelméhez fűződő érdekét.”, az elsőfokú ítélet pedig még ennyit sem.

Fenti szempontokat tehát egyik ítélet sem mérlegelte, legalábbis mérlegelése eredményét nem jelenítette meg az indokolásban.

Az Alkotmánybíróság korábbi határozatai alapján a szükségességi-arányossági teszt során a Kúriának az egyedi ügyben abban is állást kellett volna foglalnia, hogy volt-e az alkotmányos cél elérésére kevesebb alapjogi korlátozással járó megoldás, mint amit az adott esetben az Alperes alkalmazott, milyen más olyan módon lehetett volna a közérdeklődésre számot tartó körülményekről tájékoztatni a közvéleményt, amely nem sérti az Indítványozó jóhírnévhez való alapjogát.

32./ Az Indítványozó álláspontja szerint amellet, hogy az alapjogi tesztet az eljáró bíróságok – beleértve a Kúria eljárását is – elmulasztották a szükséges alaposággal elvégezni, az adott ügyben döntésük sérti az Indítványozó emberi méltósághoz és jóhírnév védelméhez fűződő, az Alaptörvényben védett alapjogát is.

A jelen világban, amikor egyre inkább terjed az interneten, nagy nyilvánosság előtt történő személyiségi jogsértések elkövetése, a becsület-, valamint jóhírnévsértő közlések közzététele, a nagy nyilvánosság előtti vádaskodás, lejáratás, rágalmozás, kimondani azt, hogy a politikusokat nyugodtan, jogkövetkezmények nélkül meg lehet vádolni hűtlen kezelés, korrupciós, illetve hivatali bűncselekmény (más által elkövetett bűncselekmény eltussolása), vagy általában bűncselekmény, továbbá minden ténybeli alap nélkül károkozás elkövetésével, mert ők közszereplők, kötelesek ezt tűrni, az ő esetükben az ilyen tartalmú közlések véleménynyilvánításként értékelendők, miközben mindenki az interneten tájékozódik egy-egy politikus munkásságáról, tevékenységéről, személyéről, az Indítványozó álláspontja szerint súlyosan sérti a politikusok, a konkrét ügyben az Indítványozó emberi méltósághoz és jóhírnévhez való alapjogát, de a jogbiztonsághoz való jogát is.

Mindez azt eredményezheti – és az Indítványozó álláspontja szerint az ítélkezési gyakorlat egyre inkább ebbe az irányba mutat -, hogy a véleménynyilvánítási szabadság korlátozhatatlanná válik a közszereplők, különösen a közszereplő politikusok jóhírnévhez való jogával szemben, ez pedig a közszereplők, közszereplő politikusok jó hírneve védelmének kiüresedéséhez vezethet, és teret enged annak a gyakorlatnak, hogy az alkotmányos védelem a valójában valótlan tényállításokra is kiterjedjen, amely pedig teljesen ellenétben állna mind az Alkotmánybíróság, mind az EJEB eddigi gyakorlatával. Az Alkotmánybíróság 36/1994. (IV. 24.) AB határozatában is azt rögzítette, hogy az alkotmányosan védett véleménynyilvánítás köre a közhatalmat gyakorló személyekkel, valamint a közszereplő politikusokkal kapcsolatban tágabb, mint más személyek esetében.

Tágabb, és nem pedig korlátlan.

A határozat indokolása [jelentős mértékben a 30/1992. (V. 26.) AB határozat (ABH 1992, 167–181.) indokolásából merítve] továbbá kitért arra, hogy **bár a véleménynyilvánításnak kitüntetett a szerepe, ez nem jelenti azt, hogy – mint az élethez és az emberi méltósághoz való jog – korlátozhatatlan lenne, sőt az emberi méltóság, becsület, jó hírnév adott esetben a véleménynyilvánítás szabadságának korlátja lehet.**

A 7/2014. (III. 7.) AB határozatban pedig azt is hangsúlyozza az Alkotmánybíróság, hogy mindez **nem jár az érintettek emberi méltósága, magánélete és jó hírneve védelmének – és ezáltal az új Ptk. szóban forgó feltételének – kiüresedésével.**

VII. Egyéb nyilatkozatok és mellékek

33./ Az Indítványozó nyilatkozik, hogy nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

34./ Az Indítványozó jogi képviselővel jár el jelen alkotmányjogi panasz benyújtása és az annak alapján induló eljárásban, az ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya jelen panasz 1. számú melléklete.

35./ Az Indítványozó nyilatkozik, hogy a jelen alkotmányjogi panasz indítvánnyal összefüggésben neve nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

36./ Az Indítványozó az érintettségének alátámasztása körében az alábbi dokumentumokat csatolja:

- **4. számú melléklet:** az Indítványozó 2019. december 05. napján kelt keresetlevele, valamint annak mellékletei
- **5. számú melléklet:** az Indítványozó keresetlevelének F/6. számú melléklete (videófelvétel)
- **6. számú melléklet:** a Kecskeméti törvényszék 7.P.20.172/2020/19. számú ítélete
- **7. számú melléklet:** az Indítványozó 2021. január 18-án kelt fellebbezése
- **8. számú melléklet:** a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.044/2021/7. számú ítélete
- **9. számú melléklet:** az Alperes felülvizsgálati kérelme
- **10. számú melléklet:** az Indítványozó felülvizsgálati ellenkérelme
- **11. számú melléklet:** a Kúria Pfv.IV.21.113/2021/5. számú ítélete

Budapest, 2022. július 25.

Tisztelettel:

képviselője: